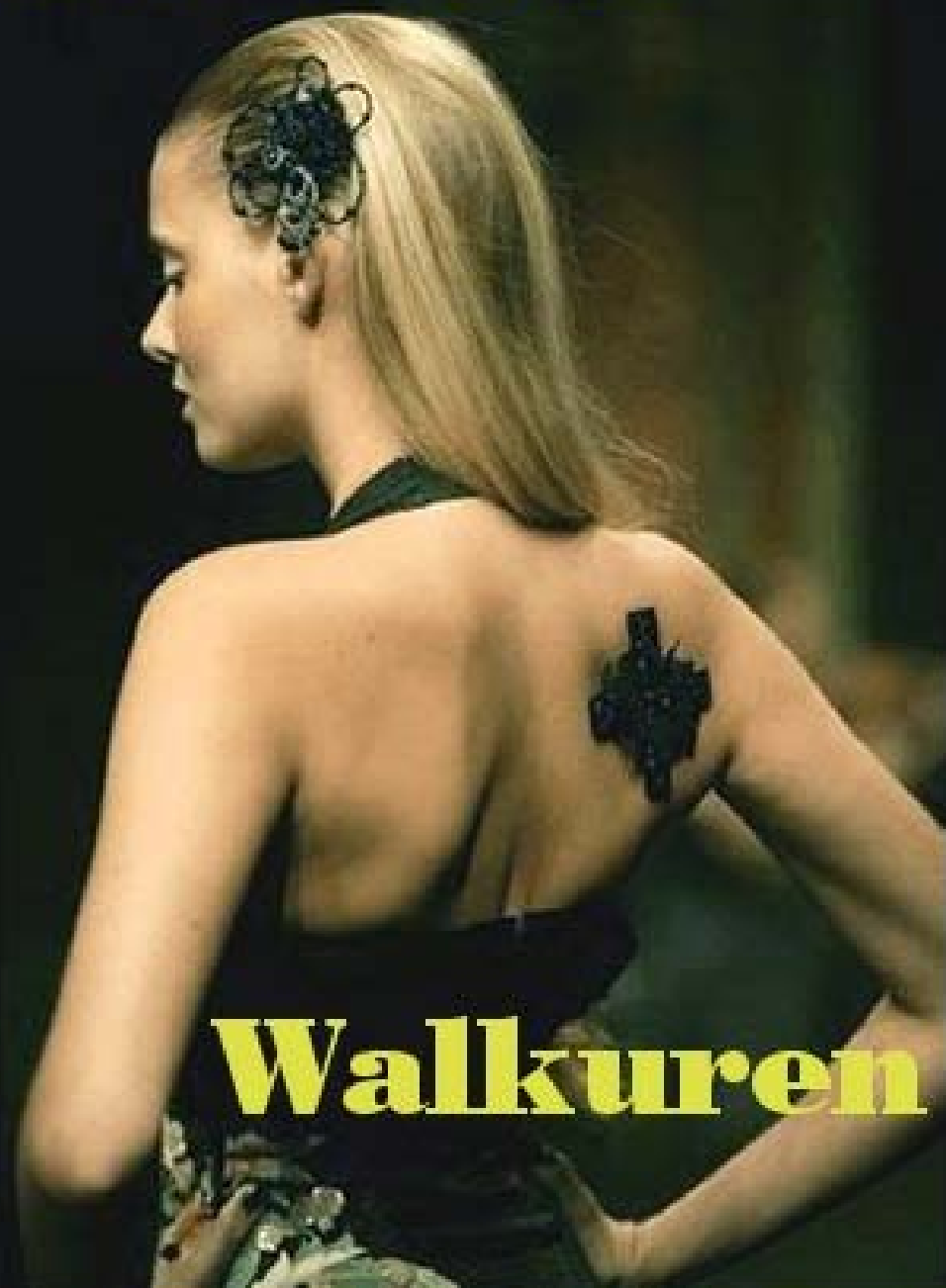

abraham peper

Walkuren

Abraham Peper

Walkuren

Voorheen: *Het Duister van de Nacht*

© 2007 Abraham Peper en uitgeverij L.J. Veen

isbn 978 90 204 0663 4

d/2007/0108/737

nur 332

Deel I

Ik baande me een weg door de chaos van de Ferdinand Bolstraat. Als iets Amsterdam kan typeren is het deze straat: auto's half op de stoep geparkeerd, andere op de rijbaan, al dan niet met knipperlichten aan. Fietsers die, vaak scheldend, tussen en om de auto's slalommen. Voetgangers die oversteken alsof ze onsterfelijk zijn. De stoep hier en daar opgebroken en bezaaid met vuilniszakken, sommige nog heel. De stank van vuilnis en uitlaatgassen en het alom aanwezige gedreun van muziek uit winkels en auto's, nu en dan overstemd door het geknars en gepiep van een ongeduldig bellende tram.

September, de zomer was voorbij, maar veel mensen wilden het niet toegeven en liepen dunnetjes gekleed rond. Ik droeg, zoals gewoonlijk, mijn zwarte leren jack. Ik had een bureau boven een winkel, ooit gehuurd omdat het een eigen ingang had en de huur laag was. Het aluminium bord op de deur met FRIEND INVESTIGATIONS moest nodig eens opgepoetst worden. Ik vond het sowieso niet mooi. Ik had liever

een houten bord gehad, maar dat paste niet bij mijn soort klanten.

Ik raapte de post op en beklom de steile trap. De leuning zat los, de loper op de trap was versleten en het trappenhuis kon zich niet herinneren wanneer het voor het laatst geleverd was. Maar de deur was mooi vaalblauw, een optimistische actie van een vorige huurder. Ik sloot hem achter me en bekeek de post: een rekening, een aanmaning en een folder van het reisbureau om de hoek dat me zonnige stranden en bikini's beloofde. Op het antwoordapparaat zei Tom dat hij een klus voor me had. Charles van mijn garage verklaarde dat hij mijn auto gerepareerd had, het kostte wel veel meer dan hij beloofd had, maar hij kon er nu weer een jaar tegenaan. En mevrouw Zonnewei wilde weten of ik nu eindelijk eens ophield met rekeningen sturen voor een opdracht die ze nooit gegeven had en waar ik ook nooit geld voor zou krijgen.

Het antwoordapparaat spoelde terug. Ik gooide de post op de rommel op mijn bureau en keek uit het raam. Buiten liep een hoertje opzichtig naar iets onduidelijks te zoeken. Ze kwam waarschijnlijk van de Ruysdaelkade, om de hoek. Ik had haar al eens eerder gezien. Kort rokje, zelfs voor een snolletje. 'Haar decolleté was zo diep als haar rokje kort was.' Of misschien meer ter zake: 'Haar rokje was zo ondiep als haar decolleté diep was.' Veel beter.

Ik liep naar achteren om koffie te zetten toen er gebeld werd. Ik sjokte de trap af en opende de deur. Snol. Nee, ze stond alleen maar in de weg. Het was een vrouw. Ze had óók alles, maar maakte er niet zo'n punt van.

'Bent u meneer Friend?'

Ik hoorde een buitenlands accent, maar misschien ook niet. Je kunt er nooit naar vragen, te link. Net zoiets als: 'Ben je zwanger, gefeliciteerd, wat leuk' aan iemand die misschien alleen maar te veel heeft gegeten.

'Ik ga u voor.' Ik klom de trap weer op en hield de deur voor haar open. 'Neemt u plaats.'

Ze ging voorzichtig zitten op de stoel voor mijn bureau en

keek rond. Veel was er niet te zien behalve de verzameling buitenlandse telefoonboeken, waar ik nogal trots op ben.

‘Mijn naam is Selma Valento.’

‘Waar kan ik u mee helpen?’ vroeg ik en ging tegenover haar zitten in mijn oude draaistoel.

‘Hij is dood,’ zei ze, ‘en hij ligt in mijn huis en ik weet niet goed wat ik moet doen.’ Ze keek naar buiten, zover het vuil op de ramen dat toeliet.

Ik observeerde haar. Niet iemand voor vergif. Een pistool? Ook onwaarschijnlijk. Of was hij gewoon van een stoel gevallen toen hij een peertje van 60 watt wilde vervangen en mocht haar man het niet weten. Of zijn vrouw. Of de burens.

‘Wat denkt u van de politie?’

Ze haalde een pakje Camel Light tevoorschijn en stak een sigaret op. Ze was aantrekkelijk maar niet mooi, daar was haar neus te scherp voor. Ze had te rode lippen en donkerrood haar. Geverfd. Langer dan halflang maar korter dan lang. Ze droeg een goedkoop mantelpakje. Ik schatte haar achter in de dertig. Type secretaresse.

‘Ik pikte het niet langer en heb hem met een koekenpan op zijn hoofd geslagen. En nu weet ik niet wat ik moet doen.’

Ze drukte de sigaret uit in de asbak tussen het resultaat van een paar dagen diep nadenken van mij. Moet ik toch beter op letten, dacht ik. Asbak leegmaken, beetje opruimen, soms wat luchten, misschien krijg ik dan eens echte klanten.

‘Waarom niet gewoon de politie?’ probeerde ik weer.

Ze keek me aan. Groene ogen. Eromheen te veel make-up.

‘Hij was van de politie,’ zei ze, ‘en dan pakken ze me.’

Ik geloofde haar niet zo. Ze hoorde ‘hij is van de politie’ te zeggen en het dan eventueel te verbeteren in ‘hij was’.

‘Wat wilt u dat ik doe? Ik kan hem niet zomaar laten verdwijnen. Dat doen we in de film, maar meestal niet in het echt.’

‘Kunt u niet meekomen? Dan kunt u misschien de politie bellen en het uitleggen.’ Ze stak weer een sigaret op.

Wanneer krijg ik nu eens een echte moord, dacht ik, eentje waar de commissaris me uiteindelijk voor bedankt omdat hij

hem zelf niet heeft kunnen oplossen. ‘Anytime, Maigret.’
‘Vierhonderd gulden per dag, plus onkosten.’
Ze knikte.

Selma Valento parkeerde de rode Ford Fiesta schuin voor een kale en vormloze rechthoekige woning van beton die een woningbouwvereniging in de jaren vijftig tussen de oude huizen van de Madurastraat in Amsterdam-Oost had gepropt.

‘Hier is het.’ Ze stapte uit en liep naar het huis. Ik keek haar na. Ze liep te zelfbewust voor een secretaresse en gedroeg zich zeker te relaxed voor een secretaresse die net iemand doodgeslagen had. Bij de deur draaide ze zich om en gebaarde dat ik op moest schieten.

Ik wurmde me uit het autootje en volgde haar een trap op naar een gerenoveerd flatje op de tweede verdieping. Het was het type arbeiderswoning dat na de oorlog gebouwd werd om de woningnood op te lossen. In het kader van de vooruitgang had men het recentelijk aangepast aan de eisen van de moderne tijd, dat wil zeggen omgebouwd tot een deprimerend onderkomen met verlaagd plafond, waar je televisie kunt kijken en naar de burens luisteren. Het interieur was navenant: een oude tafel, stoelen met gedraaide poten en pluche bekleding en een boekenkastje met de Jan Mensomnibus en andere literatuur van de boekenclub. En de onvermijdelijke grote tv en de geluidstoren met kleine boxjes.

‘Hier, in de keuken,’ zei ze.

Ja natuurlijk, de koekenpan. Ik volgde haar naar een kleine keuken.

‘He was dead all right,’ zou Philip Marlowe zeggen. De ene kant van zijn hoofd was volledig ingeslagen. Met de koekenpan die ernaast lag ogenschijnlijk. Een zware koekenpan. Een koekenpan van een echte kok of in ieder geval uit de horeca. En veel bloed, heel veel bloed. Hij had een regenjas aan en leek een jaar of vijftig. Goed kon ik hem niet zien. De keuken was smal. Hij lag met zijn hoofd naar het raam, maar daar kwam niet veel

licht door. Ik ging op mijn hurken zitten en dacht na. Of ze had met goed gevolg een cursus koekenpanslaan gevolgd, of ze kon van huis uit heel hard slaan. Of ze had helemaal niet geslagen. Ik stond op en draaide me om.

Ik droomde dat ik bij Selma Valento op schoot zat. Ze aaide me over mijn gezicht. Haar hand was nat. Snol keek over haar schouder mee. Selma's hand werd steeds natter. Ik kreunde en deed mijn ogen open.

Het was een heel klein hondje, maar zijn tong maakte veel goed. Ik lag op de grond en hij stond voor me en kwispelde. Ik voelde voorzichtig aan een bult op mijn hoofd en kreunde nog maar eens. Hondje kwispelde weer. Ik richtte me half op en keek verdwaasd om me heen. Ik herkende de Jan Mensomnibus en herinnerde me de man in de keuken. Het hondje had nu zijn interesse in mij verloren en zat met zijn rug naar me toe.

Buiten reden auto's. Ik hoorde mensen praten. Hondje begon aan de deur te krabben, gaapte en ging slapen. Echt veront-rust zag hij er niet uit, maar hij was dan ook niet met een koekenpan op zijn hoofd geslagen.

Er werd een sleutel omgedraaid in de buitendeur. Het hondje werd wakker en huppelde en kwispelde. Een meisje kwam de kamer binnen, pakte het hondje op en knuffelde het. Tutteprutte zei ze, of zoiets. Ze had lang blond haar en een smal, bleek gezichtje. Een jaar of vijftien, schatte ik.

‘En wie ben jij,’ vroeg ik.

Ze keek me aan. ‘Ze zeiden al dat er iemand zou zijn. Ik moest alleen Truffels ophalen.’

Ik probeerde op te staan, maar de kamer begon te draaien en ik viel half tegen de tafel aan.

Het meisje begon te lachen. Ze had kleine scherpe tanden. ‘Nou, dan ga ik maar.’

‘Hoe heet je?’ vroeg ik.

‘Sofie.’

‘Sofie wie?’ Maar de deur sloeg al dicht achter haar.

Ik trok me voorzichtig op aan de tafelrand. Selma Valento kwam binnen.

‘Gaat het?’ vroeg ze.

Ik leunde tegen de tafel. Groggy.

‘Kom,’ zei ze en trok me aan mijn mouw naar de deur. ‘We moeten opschieten, voordat er iemand komt.’ Ze hield me vast terwijl we de trap af stommelden. Buiten duwde ze me de auto in.

‘Waar woon je?’ vroeg ze.

‘Amstel, bij de 1e Oosterparkstraat.’

Ze reed snel. Te snel voor mijn hoofd. Gelukkig is Amsterdam maar klein, vooral als je consequent door rood rijdt.

‘Nummer?’

‘Zet me hier maar af.’ Ik stapte voorzichtig uit.

‘Ik bel nog,’ riep ze, en was weg.

Ik ging naar binnen, haalde aspro’s uit het medicijnkastje en spoelde ze naar binnen. Daarna liet ik me voorzichtig in mijn ‘fauteuil’ zakken en stak een sigaret op. Nauwelijks gerookt vandaag. Ik schonk een glas brandy in uit de fles die er nog stond van gisteren, in het glas dat er nog stond van gisteren. Brandy is lekker en goedkoper dan cognac.

Selma Valento.

Ik had bonkende koppijn. Voorzichtig voelde ik aan de bult op mijn hoofd. Het had niet gebloed. Dom dat ik niet nog even naar de man in de keuken had gekeken. Misschien hadden zijn papieren wat meer verteld. Maar het was waarschijnlijk helemaal niet de bedoeling geweest dat ik goed naar hem had kunnen kijken.

Ik schonk nog eens in. Wie was Sofie? Een schat van een meid, zo geïnteresseerd in het leed van anderen. Sofie Valento? Sofie van de burens? Ze had wel een sleutel.

Ik sufte weg. Zwarte dag gehad. De telefoon ging. Ik keek op de klok. Negen uur.

‘Met Friend,’ bromde ik.

Ik hoorde niets. ‘Hallo,’ riep ik.

Ik hoorde snikken aan de andere kant.

‘Met wie?’ riep ik.

‘Met Sofie,’ hoorde ik tussen de snikken door.

Ik haalde diep adem. ‘Is er iets met Truffels?’

‘Nee, hij is dood.’

‘Truffels is dood?’

‘Nee, niet Truffels, die man.’

‘Ligt hij in de keuken en heeft hij een regenjas aan en een koekenpan naast zich?’

‘Nee,’ zei ze aarzelend.

‘Hoe kom je aan mijn nummer,’ vroeg ik.

Ze aarzelde weer. ‘Laat ook maar,’ zei ze en hing op.

Ik smiet de hoorn op de haak en schonk me nog een brandy in. Napoleon. Ciento Tres is beter, maar moeilijk te krijgen.

Er werd aangebeld. Het was Selma Valento.

Ze zag er moe uit en was niet opgemaakt. Het maakte haar mooier. Ik hield de deur voor haar open.

Ze liep de hal in. ‘Heeft u even tijd voor me?’ vroeg ze.

Ik zei niets.

‘Het spijt me vreselijk van vandaag,’ zei ze.

‘Ach,’ zei ik, ‘geeft niets, het is mijn vak. Ik word regelmatig op mijn kop geslagen. Daar doen we niet moeilijk over.’

Ze maakte haar handtas open, haalde haar portemonnee tevoorschijn en stak me vier briefjes van honderd gulden toe.

Ik reageerde niet.

‘Het spijt me echt vreselijk,’ herhaalde ze.

Ik liep de kamer in en ging zitten. Ze volgde me.

‘Gaat u zitten, mevrouw Valento,’ zei ik, ‘en leg het me op z’n minst even uit.’

Ze legde het geld op tafel en liep weer naar de deur.

‘Wie is Sofie?’ vroeg ik.

Ze draaide zich om. ‘Sofie,’ zei ze en zuchtte.

‘Ze wist dat er iemand zou zijn.’

Ze zuchtte weer en ging op de bank zitten.

‘Ze vond me ook erg grappig daar op de grond.’

Ze keek me aan. ‘Het is weer zover blijkbaar. Sofie denkt dan dat alles een grote grap is. Maar het is zijn eigen schuld.’

‘Schuld van wie?’ vroeg ik.

Ze keek naar de grond. ‘Het spijt me, meneer Friend, maar ik kan echt niets vertellen op dit moment. Ik weet dat ik een fout heb gemaakt. Ik had u er niet bij moeten betrekken. Ik snap dat u meer wilt weten, het spijt me.’

‘En wie was die meneer in de keuken?’

‘Dat is geregeld, we hebben de politie al ingelicht.’

Ik stak een sigaret op. ‘U heeft iemand doodgeslagen en de politie ingelicht. Mooi, dat is dus voor elkaar. Kan ik u een glaasje brandy aanbieden?’

Ze schudde haar hoofd. ‘Ik moet weg en ik kan al niet goed nadenken.’

‘Sofie belde daarnet. Ze huilde en zei dat er iemand dood was. Ze wilde niet zeggen hoe ze aan mijn nummer kwam.’

Ze reageerde niet.

Ik nam een slok van mijn brandy. ‘Is Sofie uw dochter?’

‘Nee.’ Ze stond op en liep naar de buitendeur. ‘Het spijt me maar ik moet nu weg. U hoort binnenkort van me.’

Ik liet haar uit en keek haar na. Ze liep naar een witte BMW, stapte in en scheurde weg.

Ik sloot de deur. Een dagje Selma Valento.

Ik liep mijn dagelijkse route over de Ceintuurbaan naar mijn kantoortje. Het is meestal een prettig begin van de dag. Soms neem ik het Sarphatipark op in het parcours. Het is klein, maar als het mooi weer is waan je je even in een exotisch land. Japan bijvoorbeeld of België. Als het mooi weer is. Nu motregende het en zo voelde ik me ook. Ik had een opdracht gekregen van ene mevrouw Damstra die wilde weten wat haar man deed als hij niet thuis was. Het is het soort werk dat je niet kunt weigeren – brood op de plank et cetera – maar dat het leven zo mistroostig maakt als de Ceintuurbaan in de regen.

Ik klom de trap op naar mijn kantoor en stond toen oog in oog met twee lange blote benen. Ze waren van Snol, die boven aan de trap zat. Haar rokje was inderdaad ondiep. Verder zag ze er veel minder snollerig uit. Ze droeg een te groot bruin leren jack met daaronder een hemdje. Haar benen staken in het type hoge, zware schoenen die meisjes doen lopen alsof ze in

drijfzand terecht zijn gekomen. Ze was niet opgemaakt en kauwde heel erg kauwgum. Ik schatte haar vijf- of zesentwintig.

‘Fluitje van een cent,’ zei ze toen ze de uitdrukking op mijn gezicht zag. Ze hield een haarspeld en een uitgebogen veiligheidsspeld omhoog. ‘Echte sloten kan ik ook trouwens.’

‘Ik vind het prettiger als je gewoon aanbelt,’ zei ik geïrriteerd. Ik wurmde me langs haar benen de trap op. ‘Je hebt inkijk.’

‘Heb je er last van?’

‘Nee, maar ik denk dat jij er nog wel eens last mee kunt krijgen.’

‘Doe je altijd zo moeilijk bij vrouwen?’

‘Alleen als ze ongevraagd wijdbeens op mijn trap zitten.’

‘Er is hier geeneens ruimte om met je benen breed te zitten.’

‘Kun je nagaan, het lukt je toch. Heb je ook een naam of alleen maar inkijk?’ Ik hield de deur voor haar open.

‘Voor de meeste mannen is dat genoeg.’

‘Carmen,’ zei ze toen ik niet reageerde. Ze stak een hand in haar jack en haalde er een brief uit. ‘Van Selma, moest ik je geven.’

‘Kon ze die niet gewoon op de post doen?’

‘Moet je haar vragen.’ Ze keek rond. ‘My home is my castle,’ zei ze.

Ik ging zitten en maakte de envelop open. De brief was geschreven in een klein, net handschrift. ‘*Geachte meneer Friend, Nogmaals mijn excuses voor vorige week. Zoals ik bij u thuis zei, dat wat gebeurd is, was nooit zo bedoeld. Ik heb geld ingesloten voor nog twee dagen. Ik leg later wel uit wat precies de bedoeling is. Carmen weet waar het over gaat. M.v.g. Selma Valento.*’

Ik telde de briefjes van honderd. ‘Selma zegt dat je weet waar het over gaat.’

‘O, zegt ze dat? Ik moest je meenemen, meer niet.’

‘Werk je voor haar?’

‘Ja, net als jij.’

‘Waar gaan we naartoe?’

‘Zie je wel. Niet ver.’

Ik stond op en we keken elkaar aan. Ze was haast even lang als ik; ik ben ruim een meter tachtig. ‘Je kwam hier met Selma.’

Ze knikte. ‘Ik ben doorgegaan.’

‘Die rode Ford was dus van jou. Heb jij me ook die klap op mijn hoofd gegeven?’

Ze lachte. ‘Een klap? Nee, maar misschien geef ik je er nog wel een.’

We liepen de Ferdinand Bolstraat uit, Carmen schuin voor me. Ze nam grote stappen. Duidelijk geen last van die schoenen. Ze had zwart haar tot net over de oren, naar buiten krullend. Ouderwets eigenlijk. Het klopte ook niet, waarschijnlijk was ze blond. Ze droeg geen sieraden en was helemaal de snol niet meer die ik door het raam gezien had.

‘Waar gaan we naartoe?’

Ze wees vooruit. ‘Het Okura Hotel.’

‘Logeer je daar?’

‘Ik kan er de plee niet eens betalen.’

‘Mag je mevrouw Valento wel eens om opslag vragen.’

Ze knikte. ‘Excellent idee.’ Ze ging me voor naar binnen naar de lift en drukte op een knop. Zwijgend stonden we naar elkaar te kijken in de spiegelwand. Ze had een intelligente, ietwat spottende blik.

Op de tweede verdieping liep ze zonder aarzelen naar een kamer aan het eind van de gang en klopte. ‘Ja,’ riep een mannenstem.

Ze opende de deur en liet me voorgaan. Toen ik me omdraaide, was ze al weg.

‘Komt u verder, meneer Friend,’ zei de man bij het raam. ‘Mijn naam is Valento, Maurizio Valento.’ Hij was in de zestig, fors gebouwd, kaal, met een dun baardje. Hij had een scherpe mond met daarboven een grote neus, enigszins gebogen. Bruine ogen en borstelige wenkbrauwen die doorliepen, eerder een Griek dan de Italiaan die de naam deed vermoeden. Hij was duur ge-

kleed en hield een sigaar nonchalant in zijn hand, met de wijsvinger eromheen.

‘U heeft mijn vrouw ontmoet, als ik het goed begrepen heb.’ Hij had een aangename stem. Laag, maar niet zo laag als een bariton. ‘Kan ik u iets aanbieden?’

‘Cognac graag,’ zei ik. Een biertje leek me niet passend.

Hij legde zijn sigaar voorzichtig op de rand van een grote asbak en opende een buffet. Het zag er mooi gevuld uit. Hij haalde er een fles uit, schonk een bodempje in een cognacglas en reikte het me aan.

‘Gaat u zitten.’

We zaten in grote, pompeuze fauteuils aan weerszijden van een lage, pompeuze tafel. Alles was bedoeld om er duur uit te zien en dat lukte goed. Het was een grote suite met balkon. Ik telde nog vier deuren, naar de slaapkamers waarschijnlijk. Deze ruimte was al groot genoeg om mijn kantoortje een paar keer in op te slaan.

Hij keek me aan. Ik keek terug.

‘Hoe is het met uw hoofd?’ vroeg hij.

‘Heeft u geslagen?’

Hij keek geamuseerd. ‘Nee.’

‘U laat dat soort dingen voor u doen?’

Zijn gezicht verstrakte iets, niet veel.

‘Ik heb u niet op uw hoofd laten slaan, meneer Friend.’

‘Maar u weet wie dat wel gedaan heeft?’

‘Misschien, maar daarvoor heb ik u niet verzocht hier te komen.’

‘Dat geloof ik, maar nu ik er toch ben, wie was die dode meneer in de keuken?’

Hij keek niet meer geamuseerd. Selma Valento kwam binnen. Een andere Selma Valento, een hele dure. Het verschil was niet eens zo groot. Andere kleren en naar de kapper, maar het resultaat was indrukwekkend. Ze ging zitten in een fauteuil naast Valento en glimlachte tegen me. ‘Hoe maakt u het, meneer Friend?’

‘Meneer Friend heeft het net over iemand die dood is,’ zei Valento.

‘Ja, dat is zijn vak. Hij zal daar vast fascinerende verhalen over kunnen vertellen.’

‘Als ik meneer Friend goed begrijp, zou deze dode in de keuken van Carmen hebben gelegen.’

Het was dus het huis van Carmen geweest.

‘O,’ zei Selma. ‘Ik heb geen lijk gezien. Het zou me toch opgevallen moeten zijn.’ Ze glimlachte weer tegen me. ‘Maar die klap op zijn hoofd kwam erg hard aan, misschien is hij nog wat in de war.’

Ze keek me spottend aan. Ze had alles onder controle, maar leek te vrolijk.

‘Bruinsman kwam dus niet opdagen. Heb je hem nog kunnen bereiken?’

‘Lucas? Nee, ik heb op zijn antwoordapparaat ingesproken. Gevraagd waarom hij niet gekomen is.’

‘Wie is Bruinsman?’ vroeg ik.

‘Commissaris Bruinsman is een vriend van ons die wat hulp nodig had in de privésfeer. Daarom hadden wij u ook ingeschakeld.’

‘Is meneer Bruinsman een jaar of vijftig en draagt hij een groenige regenjas?’

Valento keek Selma even van opzij aan. ‘Hij is in de vijftig en wat voor jassen hij draagt weet ik niet. Waarom vraagt u dat?’

‘Ik ben het met uw vrouw eens dat een klap op je hoofd niet bevorderlijk is voor je concentratie, maar als ik echt een dode meneer in de keuken van Carmen heb gezien, zou dat uw commissaris Bruinsman kunnen zijn en is het misschien goed de politie in te lichten.’

Selma keek nog steeds alsof alles een grote grap was. Valento stond echter op en liep naar een hoek waar een telefoon stond. Hij pakte de hoorn op en praatte er zachtjes in.

‘Hoe is het met uw hoofd?’ vroeg Selma. Haar donkerrode haar golfde over haar schouders. Ze was licht en smaakvol opgemaakt. Ze leek nog het meest op een karakter uit *The Bold and the Beautiful*. Mooi, duur en onbetrouwbaar. Zelfs haar neus stond haar goed.

‘Hoe kwam u aan mijn naam?’ vroeg ik.

‘Carmen heeft in de gele gids gekeken. Uw naam sprong eruit.’

‘Waarom dat toneelstuk?’

‘Welk toneelstuk?’ Haar nonchalante manier van doen begon me steeds meer te irriteren.

Valento kwam terug. ‘Commissaris Bruinsman biedt zijn excuses aan. Hij kon niet komen, hij werd weggeroepen voor een geweldsmisdrijf. Hij wil graag een nieuwe afspraak met u maken.’

Weggeroepen voor een geweldsmisdrijf. Ik voelde aan het restant van de bult op mijn hoofd. ‘Weer bij Carmen thuis?’

‘Ik ga daar niet over. Mijn vrouw heeft dat in overleg met de commissaris geregeld. U kunt dat beter met haar bespreken. Zij kent hem ook beter dan ik.’

‘Waarom heeft u me gevraagd hier te komen als uw vrouw de zaken regelt?’

‘Ik wilde uw hulp vragen voor een zaak die mijn dochter betreft.’

‘Sofie?’ vroeg ik.

Valento keek verrast op. ‘U heeft haar ontmoet?’

‘Uw vrouw is op de hoogte. Maar ik begreep dat zij niet haar moeder is.’

‘Nee, Sofie is uit een eerder huwelijk.’

Een eerder huwelijk. Hoeveel eerdere huwelijken zou hij al achter de rug hebben? Selma keek relaxed voor zich uit. ‘En u wilt dat ik iets voor haar doe?’

‘Wel,’ zei Valento, ‘niet direct voor haar, meer voor mij, al zou je het indirect voor haar kunnen noemen. Ik zou graag willen dat u, zonder dat zij dat merkt, nagaat wat ze doet en met wie ze omgaat. Ze is veertien, en u weet wat een meisje van die leeftijd kan overkomen in een stad als Amsterdam. Ik heb het gevoel dat ze op plaatsen komt waar ik haar liever niet zie. Maar het is op dit moment moeilijk om met haar over dit soort zaken te praten. Zoals ik zei, Sofie is veertien. Ze is te jong om zelfstandig te kunnen functioneren in Amsterdam, maar te oud om haar dat dui-

delijk te maken. Het grootste deel van de tijd verblijven we in Parijs. Sophie woont daar bij haar moeder. Ze volgt daar een opleiding aan het Institut de Parrainer, maar ze stond erop mee te gaan. Ik ben hier op dit moment voor zaken en wij zullen nog wel enige tijd hier blijven.’ Hij keek me verwachtingsvol aan.

‘Kinderoppas, bedoelt u?’

‘Ik wil er zeker van zijn dat haar niets overkomt en dat ze niet met verkeerde mensen omgaat. Het is belangrijk dat zij er niets van merkt. Ik wil graag dat u regelmatig verslag uitbrengt over wat zij doet als ze in Amsterdam rondloopt.’

Aan hem, Selma kwam in zijn verhaal niet voor. Selma als de boze stiefmoeder? Het aanbod was financieel wel aantrekkelijk. Een paar weken betaald freewheelen. ‘En de problemen van uw vrouw met de heer Bruinsman?’

‘Daar heb ik verder niets mee te maken. Als u mij de inlichtingen kunt verschaffen waar ik om vraag, kunt u de tijd die u overheeft gebruiken zoals het u goeddunkt. De heer Verweij, die mijn zaken in Amsterdam behartigt, zal u wat dat betreft op de hoogte houden. De financiële kant van de zaak kunt u verder ook met hem afhandelen. Hij zal u per week betalen.’

‘Heeft Sofie problemen?’ vroeg ik.

Valento aarzelde een moment en wierp een snelle blik op zijn vrouw. ‘Ach, meneer Friend, kinderen op die leeftijd hebben natuurlijk zo hun problemen, en zeker als ze in de situatie verkeren waarin zij nu verkeert. Ik ben nogal veel weg voor zaken. Dat maakt het moeilijk haar de begeleiding te geven die ik haar verschuldigd ben. Als ik weg ben blijft ze meestal in Parijs. Maar soms gaat ze mee en haar opleiding verbrokkelt daardoor meer dan wenselijk is.’

‘Drugs?’

Het kwam aan. Zelfs bij Selma. Ze keek nu wat ongemakkelijk uit het raam.

‘U weet hoe het is met de jeugd, meneer Friend,’ zei Valento en stond op. ‘Sofie heeft in het verleden wel eens marihuana gerookt. Ik neem aan, en hoop maar, dat het daarbij gebleven is.’ Hij haalde een visitekaartje tevoorschijn en stak het mij toe.

‘Het adres van de heer Verweij. Neemt u zo snel mogelijk contact met hem op.’

Ik nam het kaartje aan en stond op om weg te gaan.

‘Ik neem aan dat ik op uw discretie kan rekenen, meneer Friend?’

Ik knikte en sloot de deur achter me.

III

De barman van café Gambrinus groette me alsof hij blij was me te zien. Ik bestelde koffie en ging aan het raam zitten.

Drugs dus. Cocaïne? Selma's nonchalante gedrag suggereerde het. De karakteristiek grote pupillen had ik bij haar echter niet gezien. Na de klap op mijn hoofd was ik niet in de conditie geweest om op dat soort zaken bij Sofie te letten, maar haar achteloze manier van reageren op de toch niet-alledaagse situatie was op z'n minst opmerkelijk. Was de hele familie Valento aan de coke? En commissaris Bruinsman? De aanvoerroute? En waarvoor hadden ze mij dan nodig? Ik haalde de ochtendkrant van de bar. 'Commissaris van politie gevonden met ingeslagen schedel. Het misdrijf is gepleegd met een horecakoekenpan van het merk Valento.' De krant gaf echter alleen maar informatie over de vlek op het voorhoofd van Gorbatsjov en legde uitvoerig uit dat glasnost iets is als democratie, maar dan geheel anders. Ik vouwde de krant weer op en legde hem weg.

Coke. Bruinsman drugskoerier. En ik een klap op mijn kop.

Wie was het lijk? Ik keek naar buiten. Het regende. Een groepje verklede jongeren kwam treurig door de Ferdinand Bol aangelopen. Straattheater of zoiets. Ik bestelde nog een koffie. Er verschenen drie lange figuren op stelten. Knap gevaarlijk in de regen. Iets in een van de steltlopers trok mijn aandacht. Het was een meisje. Ze was geschminkt als een pierrot, met een wit gezicht en oranje haar. Ze hield het voor gezien en leunde tegen de gevel van een winkel aan de overkant. Haar natte haar wilde niet meer omhoog staan en hing over haar oren. Druppels oranje verf liepen over haar witte gezicht. Ze zag er erbarmelijk uit. Ik stond op, legde geld voor de koffie op de bar en liep naar buiten, naar haar toe. De ultieme inkijk, behalve dat ze nu een wijde clownsbroek droeg.

‘Waarom ineens een broek?’ vroeg ik omhoogkijkend.

‘Voor mensen zoals jij die niet tegen inkijk kunnen,’ zei ze. ‘Help even met afstappen.’

Ik hield de stelten vast terwijl zij de riemen om haar benen losmaakte en naar beneden sprong.

‘Ik ben zo terug.’ Ze pakte de stelten en liep ermee naar haar collega’s, die een eindje verder uitgeblust in de regen stonden. Ze gaf ze aan een grote, breedgebouwde jongen met hetzelfde oranje haar en liep terug naar mij. ‘Ga mee wat drinken,’ zei ze.

We zaten tegenover elkaar in café Gambrinus achter een kop koffie. Ze had zich in het toilet schoongemaakt en de theaterkleden uitgetrokken.

‘Je roeping of bijverdienste?’ vroeg ik.

‘Theaterschool, dit is een project.’

‘Was dat lijk in je keuken ook een project?’

‘Kun je zeggen. Het was een pop van een vorig project. Een vriendin die “schminken” doet heeft er een lijk van gemaakt. Het zag er vrij goed uit zoals het daar lag.’

Later als ik groot ben word ik detective, dacht ik. Dat het er vrij donker was en dat ik het nog niet aangeraakt had voordat ik die klap op mijn kop kreeg, leek nauwelijks een excuus. ‘Wat

was de bedoeling?’ vroeg ik. ‘Een grap? Oefenen voor je eind-examen? Of een dure manier om van mijn aanwezigheid te genieten?’

Ze lachte. ‘Ik weet het niet. Selma vroeg of ik het wilde verzorgen en ze wilde er verder niets over kwijt. En het verdiende goed.’

‘Hoe ken je haar?’ vroeg ik. ‘Ken je haar al lang?’

‘Ruim dertig jaar. Ze is mijn zus.’

Ik staarde haar aan. ‘Je zus?’

Ze knikte. Ze zag er nog steeds nat en verfrommeld uit, maar het maakte haar op een bepaalde manier aantrekkelijker, wilder. ‘Je zus?’ herhaalde ik. ‘En je werkt voor haar?’

‘Ja, zij heeft geld en ik heb een uitkering waar ik niet van kan leven, dus alles is meegenomen. Ze heeft me ook wel eens gewoon geld aangeboden, maar dat wil ik niet. Ook geen lening of zo. Als ik voor haar werk dan verdien ik het en is er niets aan de hand, al betaalt ze meestal wel te veel.’

‘En wat was nu de opdracht?’

‘Ik moest een detective zoeken en een lijk namaken. De rest zou zij doen.’

‘Waarom?’

‘Voor de kick, neem ik aan. Ze heeft af en toe wat afleiding nodig en dan verzint ze spelletjes. Als ze in Amsterdam is schakelt ze mij in. Ik neem aan dat ze in Parijs iemand anders heeft.’

‘Heeft zij mij op mijn hoofd geslagen?’

‘Ik weet er verder niets van. Ik heb de dingen gedaan die ze me vroeg en hoe het verder gegaan is weet ik niet.’

‘Is ze aan de coke?’

Ze maakte een onwillekeurige beweging met het lepeltje waarmee ze in haar koffie roerde, maar ze had zichzelf meteen weer onder controle. Ze keek me openhartig aan. Ze had de groene ogen van haar zuster, maar donkerder, feller. Haar neus was minder scherp dan die van Selma. Mooier. ‘Ze heeft het wel eens gebruikt, maar niet vaak. Ik denk niet dat ze verslaafd is, als je dat bedoelt.’

‘En Sofie?’

Haar reactie was nu heel duidelijk en ze zag dat ik het zag.

‘Sofie is niet aan de coke, hoewel ik soms denk dat iemand het in haar eten doet.’

‘Valento?’

Ze haalde haar schouders op, keek op haar horloge en sprong op. ‘Ik moet weg, de anderen wachten op me.’ Haar hand rustte kort op mijn schouder.

Rosan stond op mijn antwoordapparaat. Of ik mee ging eten. Rosan kende ik al zo’n vijftien jaar. Ze heette eigenlijk Truus of Trudie, maar op haar achttiende verjaardag had ze besloten dat die naam niet bij haar paste. Eerst had ze nog de variant ‘Truitje’ getest, maar dat voldeed ook niet. Daarna had ze een lange lijst van de meest verschillende namen uitgetprobeerd, variërend van Tara tot Korelien. Toen ik haar ontmoette stapte ze net over van Susan op Rosan. Dat had ze niet meer veranderd, naar eigen zeggen omdat de juiste naam voor haar nog uitgevonden moest worden en het met de rest toch maar behelpen bleef zodat het niet echt uitmaakte welke ze koos. Ze verdiende wat met het schrijven van Bouquetreeksachtige boeken. Verder had ze een klein pensioentje, overgehouden aan een kortstondig huwelijk. Hij was aan iets onduidelijks overleden, net voordat ze zouden scheiden. Dat was het enige positieve dat ze zich van hem kon herinneren, zei ze. Ik belde haar en vertelde wat me overkomen was de afgelopen dagen. We besloten bij Zabar’s te gaan eten, een Italiaans eethuis. Gezellig en lekker en de huiswijn is er goed.

Daarna belde ik het kantoor Verweij. De secretaresse zei dat meneer Verweij mij de volgende ochtend om tien uur op zijn kantoor op de Keizersgracht verwachtte.

In Zabar’s zat Rosan al achter de avondkrant. Ze moest lachen toen ze me zag. ‘De verliefde kinderjuf,’ zei ze.

‘Een beetje begrip zou op zijn plaats zijn,’ zei ik. ‘Wij kinderjuffrouwen hebben het moeilijk. Wij zien ons geplaatst voor een taak die naast een grondige kennis van de pedagogische

problematiek van het jonge kind een maximale inzet vereist. Het grote publiek vergeet dat wel eens.'

'Weet het grote publiek al dat je last hebt van een kort rokje?'

'Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat het inzicht van de burger in het minirokje groter is dan je zou verwachten, als je de lengte van het rokje als maat neemt,' zei ik.

'Inzicht, zei je?'

'Bifocale lenzen zijn nog de beste oplossing voor dit probleem, maar worden door het ziekenfonds niet vergoed.'

Ze schonk rode wijn uit de fles die er al stond en hief haar glas. 'Here's to you kid,' zei ze, me vertederd aankijkend.

Ik pakte mijn glas. 'Here's to you sis.'

Ik parkeerde mijn oude Peugeot aan de waterkant. Mijn huis bevond zich aan de stille kant van de Amstel. Het was smal, uit de toon vallend tussen de brede huizen. In dezelfde stijl als de huizen ernaast en in dezelfde tijd gebouwd – eind negentiende eeuw, toen er nog echte huizen gebouwd werden –, maar de architect had waarschijnlijk even zin in iets kleineres gehad. Ik had de benedenverdieping gehoord van een oude huisbaas die een enorm huizenbezit had weten te bemachtigen door de demente vrouw van de overleden huiseigenaar te trouwen voor wie hij jarenlang als boekhouder had gewerkt. Daarnaast was hij een beminnelijk mens die er alles voor overhad om zijn huurders tevreden te stellen, iets dat je, zeker in Amsterdam, niet vaak tegenkomt. Zijn enige beperking was dat hij – anders dan zijn naam Hakkell deed vermoeden – permanent het woord voerde en niet verwachtte dat jij ook wat zei.

Mijn huis had een hal, een grote zitkamer en een slaapkamer. Daarnaast waren er een ruime keuken, een badkamer en een diepe tuin met een laantje naar de Burmandwarsstraat. Ik had van de vorige bewoner de gordijnen overgenomen en aan de woning verder niet zoveel gedaan. De vloeren hadden nog de originele planken, die gelakt waren en waarop ik in de woonkamer een oude pers had gelegd. Daarop stond een oude eettafel met vier niet passende stoelen die ik, samen met een bank, twee

fauteuils en een tafeltje, voor weinig geld op een veiling had gekocht. Verder stond er een boekenkast met wat vakliteratuur, zoals Raymond Chandler en de Kluwer Belastinggids. Aan de wand had ik een paar schilderijen opgehangen van kunstenaars voor wie ik een klus gedaan had en die in natura meer konden betalen dan in geld. Een kunstenaar had me zelfs beloofd een portret van me te schilderen. Nadat mijn onderzoekje echter had uitgewezen dat zijn vriendin inderdaad een jarenlange relatie met zijn beste vriend had gehad, was hij in een diepe depressie geraakt, waarin voor het naschilderen van iemand als ik geen plaats was. Ik ben hem daarna uit het oog verloren.

Aan de kapstok in de hal hing een groot leren jack. Ik ging naar binnen. Ze lag op de bank te slapen.

Ik bleef een poosje naar haar kijken, haalde toen een deken uit de slaapkamer en legde die over haar heen. Ze mompelde wat en draaide zich om. Ik ging naar de slaapkamer, kledde me uit en liet me op bed vallen. One of those days.

Later werd ik wakker. In het zachte licht uit de tuin zag ik haar in de deuropening staan, naakt. Ze kwam naar me toe en gleeed achter me in bed. Ik bewoog me niet. Ze kroop tegen me aan, sloeg haar armen om me heen en toen hoorde ik het voor het eerst: ze spon, ze spon als een poes. Ik draaide me om.